

Hυπομένεια Ζολοτόβη χαμογέλασε γιανυά κι' είπε στή δεσποινίδα που καθόταν δίπλα της :

— Κ' έγώ φορούσα μιά φορά το ίδιο βραζιόλι... Ναι, ήταν σαν να χρυσό φειδάκι γύρω στο χέρι μου...

— Αλήθευτα ; έκανε περίεργη ή δεσποινίς. Ω, σας παρακαλώ, δέν μου το δείνετε...

— Ναι, ναι... Νά σας το δείξω όμως, της άπαντηση η κυρία Ζολοτόβη.

Καί μ' ένα έπερφηραν κι' ανάλαφρο βήμα, πήγε κοντά στο κεφάλι του σαλονιού, τρέφησε ένα συρτάρι κι' έβγαλε άπο μέσα ένα πολύτιμο γιαπονέζικο κοντιά στα χρυσαριά της. Έπειτα ξανακάθησε στη θέση της, έβαλε το κοντιά άπαντα στα γόνατά της κι' άρχισε να φώνηγε, γιά νά βρού το χρυσό βραζιόλι. Σε μιά λεπτή τον κοντιού άπηρχε μιά βεντάλια. Μιά άπλι και κοντή βεντάλια, με λεπτές ξύλινες λεπτίδες, δεμένες στη μέση με μιά φρέζα πορφίρι.

Ανησυχητή, έδειχνε μιά υπέροχη ούρα παγωνιού. Σε κάθε λεπτίδα ήμως ήταν χρωμάτινες μερικές λέξεις και μια χρονολογία, γραμμένη βαθειά με μαρμότο μολύβι.

Τι περιέργη βεντάλια !... Η κυρία Ζολοτόβη είδε την κομψή έκπληξη που και τινάζοντας χαρούμενα πρός τα πίσω τα κάτασπρα μαλλιά της, ρυχός να γελάνι.

— Βλέπετε, κύριοι, μας είπε δινατά, γιά νά την άγονουσσον κι' οι άλλοι καλεσμένοι, πού είχαν συγκεντρωθεί κοντά στο παράθυρο, αντό είνε τό ιμερολόγιο μου...

— Τό ιμερολόγιό σας ; ρώτησε κάποιος.

— Μάλιστα. Είνε τό ιμερολόγιο της ζωής μου, μας έξηγήσε ή κυρία Ζολοτόβη.

— Μά τότε πρέπει νά μας διαβάσετε κάτι, αν έννοεται μπορούμε ν' αυτούσιος τα μυστικά σας.

— Ω, ευχαριστώς... Μπορώ δίχως κανένα φόρο νά σας άποκαλύψω τα μυστικά μου...

Καί η κυρία Ζολοτόβη, αφού άναστέναξε με κάποια πίκα, μας είπε :

— Ξέρετε, αντή ή βεντάλια είνε άπο τὸν καιρὸν ποὺ φορούσαμε τοναλέττες μὲ οὐρά και μεγάλα κατέλλα σάν πανέρια. Κι' ώστος, ήταν τόσο δύοφρες όλα αυτά ! Δίν είνε αλήθεια, Γκρόγκι ;

Ο άντρας της κυρίας Ζολοτόβης, ποὺ καθόταν σιωπήλος κοντά στο πάνω, αντί νά της άπαντηση με τὸ στόμα, χτύπησε βαρειά τη νότα «φέ». —

— Ενά βράδι, λοιπόν, οι γονεῖς μου μὲ είλην πάει σ' ένα χορό. «Ημιν οπούσαμεν σάν βασιλίσσα : Όλο μετάξι και κορδέλλες. Οι κύριοι μὲ κύτταζαν μὲ θαυμασμό και η κυρίες μὲ τόση έχθρα, πού μ' έκανε νά γιασιώσω άπο ιπτηγάνεια ...

— Χορέψαμε ως τὰ μεσάνυχτα, γελάσαμε, ημέρα ένα σωρό χρωματιστέ λευκούδες και τέλος χωρίσαμε κι' ο καθένας γνώσις στὸ σπίτι του. Στὸ δρόμο τότε είδα ξασφρά στη είλη χάσει την βεντάλια μου... Αυτηθή στα βέβαια λιγάνι, μά δεν μπορούσα πειά να γρίσω πισώ. Κι' έπειτα δέν ξέξε δά και τόσο. — Ήταν μά κοινή βεντάλια...

— Η πένθιμες τοις χειμώνας υπέροχη' άπο λίγο μ' έκαναν νά την ξεχάσω. Τὸ χιόνι άπλωνε παντού τὸ λευκό σάβανον του κι' έγώ καθόμοντας όλοι οι ηράρησες κοντά στὸ πραόθυρο και κεντούσα την προσκά μου, κανοντας χίλια τόση τρελλά δύνεια...

— Την άνοιξη διως, νά, έχω γάριει έδω την ιμεροφυρία, δταν άρχισεν νά λυώνουν τὰ χιόνια, κάποιος χτύπησε στην πόρτα μας.

— Σήκωσα τότε τὸ δαντελένιο κουρτινάκι κι' είδα έναν άγνωστο γεανό κάριο, μὲ γαλάνα μάτια και μ' ένα μικρό ζανθό μιοστάκι. «Γι' ώπορφος πού είνε ; είπα μέσα πουν. Και γιά μά στιγμή τὰ έχασα. Μά δταν τέλος συνήθισα, δ νεαρός κύριος είλη μετει κιόλας στὸ διάδρομο. Βρεθήσαμε λοιπόν πρόσωπο με πρόσωπο.

— Ή δεσποινίς Πίλα ; Μέ ρώτησε μ' εγγένεια.

— Εγώ, μάλιστα ! άπαντησα.

— Με μέ ξαρχόγκι Ζολοτόβη, μού είπε τότε. Είμαι πρώτος καλλιγόνων στὸ άπογείο τῶν Εξωτερικῶν.

— Δεν μ' ένδιαφέρει, κύριε, πώς σας λένε, τού άπαντησα. Μ' ένδιαφέρει μόνο ο σκοπός της έπιπλεψίας σας.

— Ήθρα νά σας δώσω τη βεντάλια σας, άξιοσέβαστος δεσποινίς...

— Τη βεντάλια μου ; «Αν θυμάμαι καλά, την είλη χάσει... γιά στα θήτε...

— Οχι, δχι, μὲ διέκοψε γελώντας πονηρά, δέν την χάσατε... Σᾶς την είλη κλέψει έγκι !...

— Α, κάνατε πολὺ ασχημα, κύριε ! Τὸν μάλωσα, κάνοντας τὴ θυμωμένη.

— Ολα συγχωρούνται, δεσποινίς, στὸν έφωτα... Μού ελτ' έκεινος. Είσαστε χαριτωμένη, έξαιρετικά και ιπτηγορικά δύοφρες και... θέλησα νά πάρω κάτι δικό σας, γιά νά μου θυμίζη πάντα τὸ πρόσωπό σας, τὰ μάτια σας, τὸ σωγηνευτικό σας χαμόγελο ! Δέν μπορείτε νά φαντασθῆτε

Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΩΝ ΓΕΙΤΩΝΩΝ ΜΑΣ

Η ΒΕΝΤΑΛΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΝΤΣΟ ΜΙΚΑΤ' ΆΩΒ !

(Βουλγαρικό Διήγημα)

πόσο ήμουν εντυχισμένος, που είπε καταφέρει νά σας κλέψω τὴ βεντάλια καί...

»— Ας αφήσουμε τὰ παλιά, τὸ διέκοψα. Τί θέλετε τώρα ;

»— Τίτοτα. Μετανόησα κι' ήρθα νά σας δώσω πάσι τὴ βεντάλια σας...

»— Α, μάλιστα... Σᾶς ενθάριστο...

»Καί μαζὶ μὲ τὴν βεντάλια τὸν έπιπονα καὶ τὸ χέρια την έλαπταν παραξένα...

»Από έπειν τὴν ήμέρα ο νεαρός κίνοις άρχισε νά μας έπισκεπτεται πολὺ σιγά. Καί, ή μία ηστερή από τὴν άλλη, ή διμορφες ήμερομηνίες σημειωνόντουσαν απάνω στὴ βεντάλια.

»Τέος, ήφεις ή μέρα της μεγάλης καρδας τῆς ζωῆς μου, τοῦ γάμου μου. Νά... κιντάζετε έδωπέρα... ήταν Μάνες...

Κι' η κυρία Ζολοτόβη μασκείται τὰ μάτια της, γιά νά θυμηθῇ καλέρια εξείν τὴ φοτεινή μέρα...

Θεί εχετε δομάσει, δίχως άλλο, αντή την άλησμόντη συγκίνησι, αντή τη γλυκειά τοραζή, στὴν ήδε διτε είσαστε δεμένη γιά πάντα μ' έναν άλλο άνθρωπο, που ήταν μέροι κτές ένας ξένος, ένας άγνωστος... Κι' οι διό σας τότε γίνεσται ένα, μέσα στὶς επιτηδιομένες ήμέρες τοῦ έφωτος. «Α, δέν θά ξεχάσω ποτὲ έκείνη τὴν ήμέρα !... Μὲ συγχωρείτε, μά δέν μπορώ νά κρατήσω τὰ δάχρωνά μου...

Καί η κυρία Ζολοτόβη σκούπισε τὰ μάτια της μ' ένα μιροκιένο μαντλάκι.

— Υστερεα άπο ένα χρόνο, σινέχισε σὲ λίγο, είχα ένα γιγάδι μὲ χρυσά μαλλιά, μὲ γαλανά μάτια, ένα σιστόν αγγελο, που έμιοιαζε καταπληκτικὰ τοῦ πατέρου του. Τὸν τρίτο χρόνο είχα μά μιρονί κόρη, μ' αστρο πόσωτο, σὰν της μιτρέας της και μ' ένα χαρακτήρα σταθερό και θαρραλέο, που τὸν είχε κληρονομήσει άπο τὸν πατέρα της... Τὸ σπίτι μας άντησε άπο τὶς φωνές, τὰ γέλια και τὰ φραγούδια τῶν παιδιών. Κι' έγδεν ποιώνων σχεδόν καθόλιον και μεθύσα διαρρώσι μὲ τὴ μαγική μελισσίδια τῆς φωνῆς τους... Τώρα, όπως βλέπετε, είμαστε άλωμάνχοι. Ή κάμαρες είνε σιοπήλες κι' άδειες...

Και βούρωσαν πάλι τὰ μάτια της άπο τὰ δάχρωνα.

— Τί έγιναν τὰ παιδιά μου ; θά φωτίστε. Μά δὲν ξέρετε οτι τὰ παιδιά είνε πάντα τὰ ποιλιάς ; Ή Λίζα παντρεύτηκε κι' έφυγε γιά τὴν Αυστρίη. Κι' ού γινός μου... ξέρετε — ο πόλεμος.... Τὸν πήρε έθεος ...

— Κι' η τελευταία λεπίδα της βεντάλιας, κυρία Ζολοτόβη, ωρητησε καταλούσαστης στην έδρας ήμερην μιανία ; Ολοι καταλάβαμε οτι ήδεισ μ' αντή την έρωτηση τη λιτή της.

— Α, ναι !... Άπαντηση έκείνη. Ποιός μπορεί νά τὸ βρῆ ;

— Όλος ο κόσμος άπομεινει σιωπηλός. Ή κυρία Ζολοτόβη τότε άρχισε νά γελάνι σγανά, μὲ κάποια πίκα.

— Μά δέν καταλαβαίνετε, λοιπόν ; Αδιαντόντες...

— Υστερεα άπο μερικά χρόνια, την ήμέρα που η κυρία Ζολοτόβη ήταν νεαρό στέφετο της, μ' ένα μικρό σταυρό στην ζέρια και λίγα μυρμένα λουλούδια στὸ κρόνο.

— Μού φαίνεται οτι δέν έπειπλωσήθηκε άκουμα πάντα στὴ θυμωτίσσας...

— Ο κύριος Ζολοτόβη με κύττασε καταπληκτος στὰ μάτια.

— Ναι, ναι !... Έκανε κατόπιν. Ξέχασα τὴ βεντάλια !...

Κι' άργα, μὲ τὸ χέρι του πού έτρεμε, έγραψε άπάνω στὴν τελευταία λεπίδα την ήμερομηνία τοῦ θανάτου τῆς λατερευτῆς του γυναίκας.

ΠΑΝΤΣΟ ΜΙΚΑΤΛΩΒ

ΣΟΦΑ ΔΟΓΙΑ

‘Αγάπα τὴν καλή καιροδιά, ἀλλὰ έκτιμα πάντοτε τὸ δυνατό μυαλό.

ΒΟΛΤΑΙΚΟΣ

‘Ο υπνωταρος πὸν έχει διαφρετες ἀντιφρήσεις, δέν είνε έφωτειμένη, έχει περισσότερο πνεύμα άπε έκεινον, δ θοτος τὴν άγαπη.

ΣΠΕΝΣΕΡ

Κι' η πολύ άνωτη γυναίκα, σταν δέν είνε έφωτειμένη, έχει περισσότερο πνεύμα άπε έκεινον, δ θοτος τὴν άγαπη.

ΚΑΣΤΑΙΛ

“Οσες ενέργειες κι' άν έχεις κάμει σὲ κάποιον, σταν τοῦ ζητήσεις και σὲ μιά, θά ξεχάση τὶς δικές σου και θά θυμάται τὴ δική του.

ΣΜΑΪΛΣ